

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
B. A. I, Semester II Examination (NEP)
March/April 2024
Marathi (Opt.) II – DSC-A13

अक्षरबंध

Subject Code: 88360

Day and Date: Wednesday, 03/04/2024

Total Mark: 40

Time: 10.00 to 12.00 pm

सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

२) उजव्या बाजूचे अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न १. योग्य पर्याय निवडा.

१) 'एका वृक्षाची गोष्ट' या कवितेत कवीला भेट म्हणून मिळालेले बोनसाय..... वर्षाचे होते.

अ) दहा ब) चौदा क) पंधरा ड) सोळा

२) ऐन लग्नात वासंती आजी मेल्यानंतर कर्तधर्तेम्हणाले.

अ) लय वंगाळ झालं ब) म्हातारीला आताच मरायचं होतं?

क) च्यायला, लग्नाच्या खर्चात ह्यो खर्च ड) सध्या झाकून ठेवा, वरात गेल्यावर बघू

३) शहरात गरजेतून जन्मलेली मैत्री..... असे 'तडजोड' या कवितेत कवी म्हणतो?

अ) सीसीटीव्हीत दिसते ब) अकाली मरते क) पक्की होते ड) चिरकाल

टिकते

४) खाटीक सर फारच आहेत.

अ) रागीट ब) प्रेमळ क) दयाळू ड) मायाळू

५) 'स्पर्श' कवितेत अनाथालयातील मुले वाट बघतात.

अ) कवीची ब) प्रियकराची क) प्रेयसीची ड) लेखकाची

६) कुठे बसतो मी, म्हणून त्याच्या जिवाचा आटापिटा सुरूच.

अ) चातुर्वणात ब) धर्मात क) देशात ड) जातीत

७) पर्सनल मुलाखतीच्या वेळी कळीचा मुद्दा ठरला.

अ) मेरिट ब) सामान्य ज्ञान क) व्यक्तिमत्व ड) जात-धर्म

८) हरामीतून घेतलेल्या भाव भरमसाठ वधारणार आहेत.

अ) जमिनीचे ब) शेताचे क) घराचे ड) कारचे

प्रश्न २. दीर्घांतरी प्रश्न लिहा (दोन पैकी एक).

१) कवी लोकनाथ यशवंत यांचा यांच्या कवितेत येणारी उपरोधक व उपहासात्मक जाणीव त्यांच्या कवितेच्या आधारे स्पष्ट करा.

२) 'खाटिक सर खूपच दयाळू आहेत' असे म्हणत कवी कोणते सत्य उपरोधिकपणे मांडतो?

प्रश्न ३. दीर्घांतरी प्रश्न लिहा(दोन पैकी एक)

८

१) कोणा कोणाच्या माता आपल्या मुलांना जन्म देवून धन्य झाल्या आहेत? असे कवी लोकनाथ यशवंत म्हणतात.

२) कवी लोकनाथ यशवंत यांच्या कविता मधील समकालीन, सामाजिक वास्तव कसे चित्रित झाले आहे? ते स्पष्ट करा.

प्रश्न ४. लघुतरी प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)

८

१) वृत्तपत्रासाठी बातमीदाराकडे कोण कोणते गुण असावेत ते सांगा.

२) बातमीच्या संदर्भात सहा क कारांना कोणते महत्व असते ते सांगा.

३) तुमच्या महाविद्यालयातील 'मराठी भाषा दिना'निमित्त आयोजन करण्यात आलेल्या 'काव्यवाचन' स्पर्धेची वर्तमानपत्रासाठी बातमी तयार करा..

प्रश्न ५ लघुतरी प्रश्न सोडवा (चार पैकी दोन)

८

१) ई-टपाल संकल्पना स्पष्ट करा.

२) व्यावसायिक पत्र लिहिताना कोणकोणत्या घटकांचा समावेश करणे आवश्यक आहे.

३) आपला अभ्यास कसा चालला आहे हे मित्राला पत्रातून कळवा.

४) दैनिक 'लोकसत्ता' मध्ये आलेल्या जाहिरातीनुसार 'प्राध्यापक'पदासाठी अर्ज तयार करा.

Q. 2 Answer the following question in about 250-300 words. [8]

a) Write a critical appreciation of the poem *Light, oh, where is the Light* by Ravindranath Tagore.

or

b) What are the themes in the poem *I Say unto Waris Shah*.

Q. 3 Answer the following question in about 250-300 words. [8]

a) Write a note on the character of Bhaurao in *The Dread Departure*

or

b) Comment on the ending of the play *The Dread Departure* by Satish Alekar.

Q. 4 Write short notes in about 100-150 words each. (Any Four) [16]

a) Themes in *Light, Oh Where is the Light*

b) The title *So very Far Away*

c) Character of Rama

d) Title of the play *The Dread departure*

e) Character of Nana

f) Central idea of the poem *The Void*

Shivaji University, Kolhapur

B.A. - I

Semester - II

Examination (NEP), March/April 2024

Hindi- P- II (Opt.)DSC हिंदी गद्य साहित्य

Sub.Code - 88361

Day & Date – Wednesday, 03/04/2024

Time- 10.00 to 12.00 P.M.

Marks-40

सूचना : 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

2. दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।

प्रश्न 1. निम्नलिखित वाक्यों के नीचे दिए गए विकल्पों में से उचित विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए।

08

1. 'जीवन और शिक्षण' जी का निबंध है।
अ. बाबू श्यामसुंदरदास ब. विनोबा भावे क. मोहन राकेश ड. धूमिल
2. 'विज्ञापन युग' इस रचना में रचनाकार ने.....के अतिरेक पर व्यंग्य किया है।
अ. फिल्म ब. खाने क. विज्ञापन ड. मुखता
3. भगत की मृत्यु के बाद भगवान भगत को.....में डाल देने का आदेश देते हैं।
अ. नरक ब. स्वर्ग क. पाताल ड. जेल
4. लेखक शरद जोशी के जेब से जेबकतरे ने रूपयों की चोरी की थी।
अ. आठ-दस ब. पंद्रह-सोलह क. पचास-साठ ड. तीस-बत्तीस
5. 'गोशाला, चारा और सरपंच' इस रचना का पात्र गुण्डा था।
अ. रामदास ब. कल्लू क. जयप्रकाश ड. ज्योतिष
6. "पंचलाईट" कहानी के महतो टोली ने रामनवमी के मेले से.....खरीदा।
अ. पेट्रोमेक्स ब. रेवडी क. टेबल ड. चादर
7. 'रजिया' रेखाचित्र में मुस्लिम..... का चित्रण किया है।
अ. बर्तनवाली ब. चूड़ीहारिनी क. लकड़ीवाली ड. पानवाली
8. 'संस्कार और भावना'..... विधा की रचना है।
अ. कहानी ब. उपन्यास क. रेखाचित्र ड. एकांकी

प्रश्न 2. निम्नलिखित अवतरणों की सहसंदर्भ स्पष्टीकरण कीजिए।(तीन में से दो)

08

अ) "आज की विचित्र शिक्षण पद्धति के कारण जीवन के दो टुकड़े हो जाते हैं। आज से पहले पंद्रह-बीस वर्षों में आदमी जीने की झंझट में न पड़कर सिर्फ शिक्षा प्राप्त करें और बाद में शिक्षा को बस्ते में लपेटकर मरने तक जिए।"

आ) "बाबूजी! आप क्या-क्या नहीं खा गए है!गांव के रास्ते आप खा गए, पुल आप खा गए, कुँए खा गए!....और तो और पब्लिक संडास भी आप खा गए। छी! संडास मक आपने नहीं छोड़े और खा गए।"

इ) "देती हैं न! दर साल में दिया है न एक रिलीफ पैकेज! कर्ज देती है न टैक्टर के लोन पर 14% साल और मर्सिडीज के लोन पर 6% ब्याज दर पर!"

प्रश्न 3. लघुत्तरी प्रश्न। (तीन में से दो)

08

अ) "अकेली" कहानी की सोमाबुआ का चित्रण कीजिए।

आ) 'जीवन और शिक्षण' निबंध का उद्देश्य बताईए।

इ) 'पंचलाईट' कहानी के ग्रामीण परिवेश का चित्रण कीजिए।

प्रश्न 4. अ) दिर्घोत्तरी प्रश्न। (अंतर्गत विकल्प के साथ)

08

1. 'चीफ की दावत' कहानी की कथावस्तु अपने शब्दों में लिखिए।

अथवा

2. 'कीसानों के घर से' यात्रा संवाद द्वारा किसानों के दयनीय जीवन का चित्रण कीजिए।

ब) दिर्घोत्तरी प्रश्न। (अंतर्गत विकल्प के साथ)

08

1. 'भगत की गत' व्यंग्य में भगत को स्वर्ग में क्यों और कैसे डाला जाता है।

अथवा

2. 'सूरदास' निबंध का आशय अपने शब्दों में लिखिए।

Seat No.	
----------	--

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR
B. A. I Semester II (NEP) AECC 2
Examination March/April 2024
English Compulsory Paper-B (AECC 2) English for Communication
Ability Enhancement Compulsory Course
Subject Code: 88357

Day and Date: Thursday, 04-04-2024

Marks: 40

Time: 10:00 p.m. -12:00 a. m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

- Q1) A) Rewrite the following sentence by choosing the correct alternative. [04]
- i) The poem 'A Village Girl' centers on.....
a) man in nature b) beauty and its appreciation
c) the elegance of a girl d) the description of a village girl
- ii)tell us that there is no barrier between us and the world.
a) Our forefathers b) books
c) Scientists d) Our experiences
- iii) Every word in poets brain keeps expanding and becomes a.....
a) Gigantic tree b) beautiful flower
c) Gigantic cloud d) rainbow
- iv) Who translated the poem 'A Village Girl' into English.
a) Khushwant singh b) Murali Das Melwani
c) Balwant Gargi d) Mohan Singh
- B) Answer the following questions one word/phrase/sentence each. [03]
- i) Who established Indian Institute of Science in Bangalore?
iii) What is age difference between younger and elder brother?
ii) Which river do the poet and a village girl cross?
- Q 2) A) Answer the following questions 3 to 4 sentences each. (any 3) [06]
- i) What is the central idea of the poem 'A Village Girl'?
ii) What is the dream of an India seen by Dr. Abdul Kalam?

- iii) Why poets too are like words?
- iv) How does narrator describe a village girl?
- v) Which great institution established during British rules?

B) Write short note in about 7 to 8 sentence each. (2 out of 3) [06]

- i) Abdul Kalam's visit to the Northeast states.
- ii) The beauty of the Tiger in the poem 'The Tiger'.
- iii) Theme of the story 'The Lost Child'

Q 3) A) Write a piece of conversation making enquiries about Hotel Room Booking. [06]

B) Write a telephonic conversation with Bank manager for asking about opening saving bank account (Imagine the details) [05]

Q 4) A) Write short descriptive passage about 'Hill Station' **OR** [05]

Write description about daily routine of your best friend.

B) Write your daily routine of your mother **OR** [05]

Write description about your favorite sportsman

Seat
No.

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR

B. A. I Semester II Examination (NEP) March/April 2024

Scientific Method CGE-18

Subject Code: 88358

Day and Date: Friday, 05-04-2024

Marks: 40

Time: 10:00 p.m. -12:00 a. m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

प्र. 1. खालील पैकी योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. 5

- अ. संगणकाचा उपयोग.....क्षेत्रात केला जातो.
- i. आर्थिक क्षेत्र ii. दळणवळण
iii. अंतराळ विज्ञान iv. वरीलपैकी सर्व.
- ब. एखादया नैसर्गिक घटनेच्या शास्त्रीय स्पष्टीकरणासाठी केलेला अंदाज म्हणजे..... होय.
- i. सिद्धांत कल्पना ii. स्पष्टीकरण
iii. प्रचिती iv. संशोधन
- क. अज्ञान व अंधश्रद्धा यामुळे सार्वजनिक..... चा प्रश्न बिकट बनला आहे.
- i. ऐक्याचा ii. हिताचा
iii. संस्कारांचा iv. आरोग्याचा
- ड. हा नेहमीच्या वापरात असणारा संगणक आहे.
- i. सुपर कॉम्प्युटर ii. मेनफ्रेम कॉम्प्युटर
iii. मिनी कॉम्प्युटर iv. मायक्रो कॉम्प्युटर
- इ. आपण केलेली सिद्धांत कल्पना तपासून पाहणे घेणे म्हणजेघेणे होय
- i. अंदाज ii. शोध
iii. प्रचिती iv. यापैकी नाही

प्र. 2. टिपा लिहा कोणतेही 3

1. वैज्ञानिक दृष्टिकोन
2. माहिती तंत्रज्ञानाचे फायदे
3. शेती क्षेत्रातील विज्ञानाचे महत्त्व
4. संगणक म्हणजे काय? ते सांगून संगणकाचे प्रकार सांगा
5. जैवतंत्रज्ञान म्हणजे काय?

प्र. 3. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही 2)

1. लोकसंख्या वाढीची कारणे स्पष्ट करा.
2. शेतीच्या क्षेत्रातील वैज्ञानिक दृष्टिकोनाचे महत्त्व स्पष्ट करा
3. संगणकाच्या विविध भागांची माहिती लिहा

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

B.A. I Semester II Examination (NEP)

March/April 2024

Marathi CGE - 2

शब्दसंहिता

Subject Code - 88368

Day and Date – Friday 05/04/2024

Total Mark- 40

Time – 10.00 am to 12.00 pm

सुचना – १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

२) उजव्या बाजूचे अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न १ – योग्य पर्याय निवडा.

(८)

- १) कोणास भेटून जीवनमुक्त व्हावे, असे संत नामदेव म्हणतात ?
अ) विष्णू ब) श्रीराम क) विठ्ठल ड) ब्रह्मा
- २) चक्र रुपयाच्या आतमध्ये कवीला काय दिसले ?
अ) तांब्याचा भुरभुरा ब) पितळेचा चुरा क) लाख ड) काचेचा चुरा
- ३) सत्याने वर्तन करता काय पळती ?
अ) दुःखे ब) आरिष्टे क) सुखे ड) माणसे
- ४) हिरवे हिरवे गार गालिचे कशाचे आहेत ?
अ) फुलांचे ब) हरित पानांचे क) हरित तृणांचे ड) पाकळ्यांचे
- ५) विंदा करंदीकर मनाला काय बनण्यास सांगत आहेत ?
अ) हवा ब) माती क) पाणी ड) दगड
- ६) चळवळ म्हणजे काय नव्हे ?
अ) माणुसकीचा गाभा ब) दोन पाच दिवसांची जत्रा
क) पाण्याचा झरा ड) मानवतेचा प्रवाह
- ७) कवयित्रीने कशात फारकत केली नाही ?
अ) केंद्र आणि परीघ ब) नदी आणि समुद्र क) बिंदु आणि वर्तुळ ड) ऊन आणि सावली
- ८) 'शोधयात्रा' या कवितेचे कवी कोण आहेत ?
अ) वाहरु सोनवणे ब) एकनाथ पाटील क) प्रज्ञा दया पवार ड) विंदा करंदीकर

प्रश्न २ – दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा.

(८)

'हे मुर्खा खूण तर्का' या कवनात अनंत फंदी यांनी 'जे बाहेरून चांगले वाटते तसे ते प्रत्यक्षात नसते' याची कोणकोणती उदाहरणे दिली आहेत ?

किंवा

महात्मा जोतीराव फुले यांनी 'मानवांचा धर्म एक' या कवितेत कोणता विचार मांडला आहे ?

प्रश्न ३ – दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा.

(८)

'चळवळ म्हणजे' या कवितेत कवी वाहरु सोनवणे हे चळवळ म्हणजे काय सांगतात ?

किंवा

कवी विंदा करंदीकर हे 'माझ्या मना बन दगड' असे का म्हणतात ?

प्रश्न ४ - लघुत्तरी प्रश्न सोडवा. (तीन पैकी दोन)

(6)

- १) निबंधाची व्याख्या सांगून निबंधाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २) निबंधाचे घटक सांगून 'निबंधाची भाषा' या घटकाचे विश्लेषण करा.
- ३) निबंधाचे प्रकार कोणकोणते आहेत ते सांगून 'वैचारिक निबंध' यावर माहिती लिहा.

प्रश्न ५ - खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा.

(6)

- १) पर्यावरणाचा असमतोल
- २) मी केलेली अभ्यास सहल
- ३) पृथ्वीचे मनोगत
- ४) डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम

Shivaji University, Kolhapur

B.A. - I

Semester -II

Examination (NEP), March/April 2024

Hindi- B (Com.)CEG सृजनात्मक लेखन

Sub.Code - 88371

Day & Date – Friday, 05/04/2024

Time- 10.00 to 12.00 P.M.

Marks-40

सूचना : 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

कुल अंक – 40

2. दाईं ओर लिखे अंक प्रश्न के गुण दर्शाते हैं।

प्रश्न 1. निम्नलिखित वाक्यों के नीचे दिए गए विकल्पों में से उचित विकल्प चुनकर वाक्य फिर से लिखिए।

08

1. मातृभाषा का सामान्य अर्थ है—..... के आँचल में सीख ली गई भाषा।

अ. पिता ब. माँ क. परिवार ड. बहन

2. कार्यालयीन हिंदी को ही.....कहा जाता है।

अ. मातृभाषा ब. राष्ट्रभाषा क. राजभाषा ड. संपर्क भाषा

3. प्राजातंत्र व्यवस्था में.....को चौथा खंभा माना जाता है।

अ. पत्रकारिता ब. साहित्य क. विज्ञापन ड. जनता

4. सरकारी पत्र में सबसे पहले.....नाम लिखा जाता है।

अ. विभाग का ब. सरकार का क. अधिकारी का ड. व्यक्तिगत नाम

5. जिस भाषा में अनुवाद करना है उस भाषा कोकहते हैं।

अ. लक्ष्यभाषा ब. स्रोतभाषा क. मानक भाषा ड. साहित्य भाषा

6. अनुवादक में से निष्पक्षता होनी चाहिए।

अ. वकिल ब. न्यायाधिश क. डॉक्टर ड. शिक्षक

7. रोजगार प्राप्ति हेतु पत्र में जानकारी आवश्यक है।

अ. सामाजिक ब. राजनीतिक क. धार्मिक ड. व्यक्तिगत

8. पत्रकारिता का मुख्य ध्येय.....देना है।

अ. शिक्षा ब. सजा क. सूचना ड. खाना

प्रश्न 2. टिप्पणियाँ। (तीन में से दो)

08

अ) संपर्क भाषा

आ) अर्ध सरकारी पत्र का प्रारूप

इ) समाचार के उद्देश्य

प्रश्न 3. लघुत्तरी प्रश्न। (तीन में से दो)

08

अ) संपर्क सृजनात्मक भाषा का स्वरूप बताईए।

आ) मातृभाषा का स्वरूप स्पष्ट कीजिए।

इ) अनुवाद की उपयोगिता स्पष्ट कीजिए।

प्रश्न 4. अ) दिर्घोत्तरी प्रश्न। (अंतर्गत विकल्प के साथ)

08

1. कार्यालयीन हिंदी भाषा के गुण लिखिए।

अथवा

2. प्राचार्य कला, विज्ञान और वाणिज्य महाविद्यालय, वाई, जिला सातारा के नाम 'हिंदी अध्यापक' पद के लिए आवेदन पत्र का प्रारूप तैयार कीजिए।

आ) दिर्घोत्तरी प्रश्न। (अंतर्गत विकल्प के साथ)

08

1. साहित्यिक विधा के आधार पर अनुवाद के प्रकार बताईए।

अथवा

2. समाचार के प्रमुख तत्वों पर प्रकाश डालिए।

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
B. A. I Semester II : Examination (NEP)

March / April 2024

SOCIOLOGY Paper II : DSC – B16

(Principles of Sociology)

Subject Code - 88381

Day and Date: Saturday, 6 April 2024

Marks: 40

Time: 10.00 am to 12.00 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicates full marks.

Que. 1. Choose the correct alternative and complete the following sentences. [05]

- 1) Culture is made by ----- .
 - a) Environment
 - b) Human
 - c) God
 - d) Nature
- 2) According to Harry Johnson, '----- is learning that enables the learner to perform social roles'
 - a) Socialization
 - b) Culture
 - c) Social Control
 - d) Social Change
- 3) The ----- is a type of formal social control.
 - a) Custom
 - b) Law
 - c) Folk ways
 - d) Tradition
- 4) ----- is the important agency of socialization.
 - a) Family
 - b) Marriage
 - c) Religion
 - d) Caste
- 5) ----- means change in social structure.
 - a) Social relation
 - b) Social institution
 - c) Social control
 - d) Social change

Que. 2. Write short notes. (any three)

[15]

- Elements of culture
- Stages of socialization
- Types of Social Control
- Characteristics of social change
- Importance of socialization

Que. 3. Write detail answers. (any one)

[10]

- What is culture ? Explain the characteristic of culture.

OR

- Explain different agencies of socialization.

Que. 4. Write detail answers. (any one)

[10]

- Define social control and explain the functions of social control.

OR

- Explain the characteristics of social change.

मराठी रूपांतर

सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न १. योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[05]

- संस्कृती ही ----- निर्मित असते.
अ) पर्यावरण ब) मानव
क) ईश्वर ड) निसर्ग
- हॅरी जॉन्सन यांच्या मते, 'सामाजिक भूमिका पार पाडण्याचे शिक्षण देणे म्हणजे ----- होय'.
अ) समाजीकरण ब) संस्कृती
क) सामाजिक नियंत्रण ड) सामाजिक परिवर्तन
- हा सामाजिक नियंत्रणाचा औपचारिक प्रकार आहे.
अ) प्रथा ब) - आयदा
क) लोकरूढी ड) परंपरा

- ४) समाजीकरणाचे महत्वाचे साधन म्हणजे ----- होय.
अ) कुटुंब
ब) विवाह
क) धर्म
ड) जात
- ५) सामाजिक रचनेतील बदल म्हणजे ----- होय.
अ) सामाजिक संबंध
ब) सामाजिक संस्था
क) सामाजिक नियंत्रण
ड) सामाजिक परिवर्तन

प्रश्न २ : टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) संस्कृतीची मुलतत्त्वे
ब) समाजीकरणाच्या अवस्था
क) सामाजिक नियंत्रणाचे प्रकार
ड) सामाजिक परिवर्तनाची वैशिष्ट्ये
इ) समाजीकरणाचे महत्व

प्रश्न ३ : सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[10]

- अ) संस्कृती म्हणजे काय ? संस्कृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
किंवा
ब) समाजीकरणाची विविध साधने स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ : सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[10]

- अ) सामाजिक नियंत्रणाची व्याख्या लिहा आणि सामाजिक नियंत्रणाची कार्ये स्पष्ट करा.
किंवा
ब) सामाजिक परिवर्तनाची कारणे स्पष्ट करा.

----- * -----

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

B.A.I Semester II Examination (NEP)

March/ April 2024

ECONOMICS (DSC-B17)

Indian Economy Paper No.: - II

Subject Code: 88382

Day & Date: - Wednesday, 10/04/2024

Time: -10.00 a.m. to 12.00 p.m.

Total Marks: - 40 Marks

सूचना:- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत. 2) समोरील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १) खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा?

०५

१. भारतीय शेतीची उत्पादकता..... आहे.

अ) अल्प ब) जास्त क) स्थिर ड) अस्थिर

२. शेती उत्पादनात अल्पावधीत आश्चर्यकारक रीतीने झालेली उत्पादन वाढ म्हणजे..... होय.

अ) शेती क्रांती ब) हरित क्रांती क) उत्पादन क्रांती ड) धवलक्रांती

३. भारतातील रिझर्व बँक ऑफ इंडियाची स्थापना..... मध्ये झाली.

अ) 1935 ब) 1949 क) 1955 ड) यापैकी नाही

४. खाजगीकरणाने विशेषतः ग्रामीण भागातविषमता वाढली.

अ) सामाजिक ब) आर्थिक क) प्रादेशिक ड) यापैकी नाही.

५. निर्यात प्रोत्साहन म्हणजे देशाच्या वाढ करणे होय. .

अ) निर्यातीत ब) आयातीत क) व्यापारात ड) उत्पनात

प्र. २. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

१५

१. औद्योगिकरण

४. भारतातील सेवाक्षेत्र

२. भारतातील माहिती तंत्रज्ञान उद्योगाचे महत्त्व

५. भारतातील पर्यटन उद्योग

३. जागतिकीकरण

प्र. ३ भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे व शेती उत्पादकता वाढविण्याचे उपाय?

१०

किंवा

भारतातील हरितक्रांतीच्या यशापयशाची चर्चा करा.

प्र. ४. जागतिकीकरणाचे भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील अनुकूल व प्रतिकूल परिणामांची चर्चा करा.

१०

किंवा

भारतातील लघु आणि कुटीर उद्योगासमोरील समस्या सांगा?

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Class :- B.A. I Sem II Examination (NEP)

March/April 2024

History II Paper II DSC –B 15

Subject Code 88380

Polity, Society and Economy under the Marathas (1600 to 1707)

Day and Date : Friday, 12/04/2024

Time: 10.00 am to 12.00 pm

Marks 40

- सूचना 1. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक
2. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात

प्रश्न. 1 रिकाम्या जागी अचूक उत्तरे लिहून विधाने पुन्हा लिहा

गुण 5

1. छत्रपती शिवाजी महाराजांचे धार्मिक धोरण होते
अ. सहिष्णु ब. कट्टरपंथीय क. सनातनी ड. यापैकी नाही
2. वारकरी संप्रदायाचे आराध्य दैवत ... आहे
अ. जोतिबा ब. खंडोबा क. विठ्ठल ड. अंबाबाई
3. छत्रपती शिवाजी महाराजांनीहे सोन्याचे नाणे पाडले
अ. शिवराई ब. होन क. टंका ड. रूपया
4. मराठाकाळात शिवशाही काठीचा वापर यासाठी केला
अ. राजदंड देण्यासाठी ब. गुन्हेगारांना शासन करण्यासाठी
क. जमीन मोजण्यासाठी ड. शांतता ठेवण्यासाठी
5. छत्रपती शिवाजी महाराजांनी किल्लावर राज्याभिषेक केला
अ. रायगड ब. राजगड क. सज्जनगड ड. प्रतापगड

प्रश्न 2 टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)

गुण 15

1. मराठाकालीन मुस्लीम स्त्रीजीवन लिहा
2. मराठाकालीन बाजारातील वस्तू लिहा
3. शिवकालीन शिक्षेचे प्रकार लिहा
4. शिवकालीन दळणवळण व वाहतुकीचे साधने
5. शिवकालीन जमिनीचे प्रकार

प्रश्न 3 खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा

गुण 10

1. शेतजमिनीच्या इनामाचे प्रकार व स्वरूप लिहा
2. शिवकालीन जमीन महसूल पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा

प्रश्न 4 खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा

गुण 10

1. गावगाड्यातील वतनदार व त्यांची कामे सविस्तर लिहा
2. धार्मिक जीवनातील वारकारी संप्रदायाचे योगदान स्पष्ट करा.